

szych nawet szczegółów i niuansów narracyjnych dla ukazania bogactwa i subtelności zagadnienia oraz dzięki przyjętej przez nią metodzie, ściśle opartej na tekście, książka o roli spojrzenia w powieściowym świecie średniowiecznego autora francuskiego będzie zapewne przydatna i inspirująca dla badaczy literatury różnych epok i obszarów kulturowych zainteresowanych tym jakże wdzięcznym, wszechobecnym motywem.

Anna Gęsicka
Katedra Filologii Romańskiej
UMK w Toruniu

Nauczanie języka obcego a specyficzne potrzeby uczących się. O kompetencjach, motywowaniu i strategiach, red. Jolanta Knieja i Sebastian Piotrowski, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL 2011, ss. 524. ISBN: 978-83-7306-545-1.

Książka *Nauczanie języka obcego a specyficzne potrzeby uczących się. O kompetencjach, motywowaniu i strategiach* pod redakcją Jolanty Kniei i Sebastiana Piotrowskiego to bardzo ciekawy zbiór artykułów, dla których wspólnym mianownikiem są specyficzne potrzeby uczących się. Jak piszą autorzy we wprowadzeniu, publikacja służy przede wszystkim ukazaniu zagadnienia przez pryzmat docelowych kompetencji, indywidualnych strategii uczenia się oraz technik, które mogą być wykorzystane do motywowania uczących się o różnorodnych potrzebach. Rozpatrując potrzeby uczniowskie w szerokim kontekście procesów uczenia się i nauczania języka obcego, musimy wziąć pod uwagę potrzeby odnoszące się do określonych deficytów i potrzeb, które mogą być związane na przykład z wiekiem uczniów, ich potrzebami społecznymi, motywacją, potrzebami zarówno językowymi, jak i integracyjnymi. Rozwinięta refleksyjność nauczycielska i zwiększona świadomości na temat specyficznych potrzeb uczniowskich pozwoli na pełniejsze i bardziej efektywne planowanie zajęć lekcyjnych, a co za tym idzie – na intensyfikację procesów uczenia się i nauczania.

Książka składa się z czterech części. Część pierwsza, zatytułowana *Strategie nauczania/uczenia się, techniki aktywizujące* stanowi doskonale vademecum wiedzy na temat technik mających na celu zwiększenie aktywności uczniowskiej i zaangażowania podczas zajęć językowych, a także na temat treningu strategicznego i wykorzystania strategii uczenia się w efektywnym przyswajaniu języka obcego. W części drugiej, zatytułowanej *Potrzeby językowe, kompetencje*, czytelnik znajdzie aż dwanaście artykułów poświęconych takim różnicowanym zagadnieniom, jak analiza indywidualnych potrzeb uczniowskich, opis kompetencji ogólnych ucznia, charakterystyka uczniów szczególnie uzdolnionych, cechy indywidualne uczniów, ale także indywidualne potrzeby samych nauczycieli. Część trzecia, *Motywowanie: analiza, narzędzia, aplikacje*, to najdłuższa sekcja książki, zawierająca aż czternaście opracowań na tematy związane głównie z procesem

zwiększania motywacji uczniowskiej poprzez wykorzystanie różnorodnych narzędzi i technik nauczania języków obcych. W czwartej części książki, zatytułowanej *Dzieci i seniorzy a uczenie się języka obcego*, zamieszczone zostały cztery artykuły poświęcone nauczaniu wybranych grup wiekowych. Dwa z nich dotyczą najmłodszej grupy wiekowej, a dwa odnoszą się do uczniów w wieku zaawansowanym. Jest to najkrótsza część publikacji, ale dotyczy bardzo ważnego zagadnienia, związanego z wpływem wieku uczącego się na efektywne przyswajanie języka obcego.

To, co sprawia, że książka pod redakcją Jolanty Kniei i Sebastiana Piotrowskiego stanowi cenne źródło inspiracji, nie tylko dla specjalistów z zakresu akwizycji języka obcego, ale – co równie ważne – dla nauczycieli uczących języków obcych, jest fakt, że prezentuje ona zagadnienie potrzeb językowych zarówno z perspektywy psycholingwistycznej, jak i dydaktycznej. Publikacja, która skupia w jednym tomie tak szerokie grono ekspertów z różnych, acz pokrewnych dziedzin pozwala na zaprezentowanie różnorodnych opinii, punktów widzenia i koncepcji. Co równie ważne, potencjalny czytelnik bez problemu zauważy, że publikacja pomimo tak dużej liczby poruszanych tematów stanowi spójną i logiczną całość. Jak już zostało wspomniane, książka ma szeroki wymiar zarówno teoretyczny, jak i praktyczny co także jest niewątpliwą zaletą tej publikacji. Bardzo ważne jest, żeby tego typu opracowania trafiały do rąk nie tylko specjalistów, ale także do nauczycieli, praktyków, którzy teoretyczne zagadnienia przekładają na codzienną praktykę w klasie szkolnej. Dzięki takim publikacjom nauczyciele dostrzegą bezpośredni związek między teorią i praktyką i być może chętniej będą korzystać z doświadczeń ekspertów.

Jednocześnie osoby bardziej związane z teorią dostrzegą, że badane i omawiane przez nich zagadnienia mają praktyczne przełożenie na proces uczenia się i nauczania. Nie ma nic bardziej wartościowego niż udane połączenie tych dwóch światów, a autorom tej książki ten cel udało się osiągnąć. Należy także wspomnieć o jeszcze jednej grupie odbiorców, do których ta książka jest adresowana, a mianowicie do uczących się. Wiele konkretnych obserwacji i wniosków zamieszczonych w czterech częściach publikacji może być przydatnych w samodzielnej nauce, niezależnie od wieku uczniów, poziomu ich wiedzy czy też kontekstu sytuacyjnego. Książka dobitnie pokazuje, że umiętny dobór zróżnicowanych treści zawartych w jednym tomie pozwala na stworzenie bardzo wartościowej publikacji, która może okazać się inspiracją dla wszystkich zaangażowanych w procesy uczenia się i nauczania języków obcych.

Marek Derenowski
Uniwersytet Adama Mickiewicza
Zakład Filologii Angielskiej w Kaliszu